

Ar vokiečiai kalti už lakunų mirtį?

Apie Rasputiną ir carienę. Neuzmirškime savo pareigų. Prohibicijai netolimas galas.

Paskalos plečiasi, jog mūsų lakunams Dariui ir Girėnui mirtį atnešė vokiečių baisieji radio spinduliai. Net Amerikos lenkų laikraščiai padavė išvadas, jog kitaip būti negalėjo. Girdi, netikėtinas daiktas, kad lakunai but skridę iki neišdegs paskutinis lašas gazolino.

Tai neišrišama paslaptis. Kol kas tyrinėjimai neparodė nieko tokio, kas mestų įtarimą vokiečiams. Tik laukinės, kanibališkos grupės galėtų pasidžiaugti mirčia dviejų drašuolių skrendančių į savo tėvynę. O visgi vokiečiai kulturinga tauta, nors mums ir neprielanki.

Amerikos žurnale "Liberty" garsiojo Rasputino dukterė Marija parašė keliatą bruožų apie savo tėvą. Paprastas Sibiro mužiukas, apsimetęs pranašu pasiekė caro rumus. Čia jis buvo kviečtas gydyti sosto įpėdinį. Rasputinas pažvelgė į vaiko akis ir vaikas pradėjo užmigti, o kraujas sustojo bėges.

Tuomet carienė atsiklaupusi ant kelių suriko: "Ištikro tu esi Dievo atsiųstas; nuo dabar aš esu tavo vergė."

Tokie buvo ir caro pažadai. Vergavimas šarlatanam kainavo daug ir labai daug caro šeimynai ir Rusijai.

Bent laikinai turėtumėm pakilti nuo šio laiko mažojo ir visą savo dėmę atriepti į svarbiuosius dalykus. Dabartinis momentas yra taip sakant persilaukimo momentu. Bėgyje dviejų, trijų metų Amerikos lietuvių gyvenimas paviršutiniškai gal ne daug pasikeis, bet vidij, pačiam branduolyje, įvyks reikšmingos permainos; į gerą ar į blogą pusę.

Tuomet branduoliu mes skaitome tautiniai pažangūs visuomenės grupė. Iki šiam laikui ji stovėjo mūsų progreso priešaky. Turėdama daug veikėjų ir pasišventusių žmonių, ši grupė sulosė neužmirštamą rolę išeivijos gyvenime. Jei ne ji, Amerikos lietuvių but buvę išblaškyti tarp svetimų grupių.

Siandie kaž kodel tautiniai pažangi srovė nustojo pirmesnio pasitikėjimo į save ir pasitenkinimo tuom ką ji yra atlikusi arba jėi ką ir daro, tai vis pasiautu šalusiu upu.

Bet mūsų svarbieji uždaviniai toli gražu neatlikti. Pirmutinis degantis klausimas, tai jaunimo auklėjimas ir apsaugojimas lietuviškumu. Čia reikia bendros akcijos, aukų ir pasišventimo. Kiekvienas turi būti pasiruošęs kuom nors prisidėti ir atlikti savo dalį. Tokie privalėt buti mūsų sandariečiai ir jų rėmėjai.

"Liet. Žinios" praneša, jog žuvusių lakunų Dariaus ir Girėno laidotuvėse Kaune dalyvavo ir nemažas skaičius Amerikos lietuvių. Jų tarpe ir žinoma rytinų valstijų sandariečių veikėja ponija J. M. Tumavicienė. Ji pasakė įspudingą kalbą, kurioj pirmine kaip jai tekė Amerikoj su lakunais susitikti ir kaip jie rupestingai rengėsi kelionei. Ji tikėjusi lakunus susitikti kitokiomis aplinkybėmis, bet matyt, likimas kitaip lėmė. Laidotuvėse dalyvavo apie 50 tukstančių žmonių.

Kuomet Amerika nežino kur padėti maistą, tai Rusija, kuri pirmiau skaitėsi pasaulio aruodu, dabar vėl jai grėšia badas. Ne del to, kad neužderėjo, bet del to, kad užvedus komunistų sistemą, ūkininkai nustojo rūpintis žemės išdirbimu. Nėra kam plauti ir suvežti javus, nes

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

Published by Lithuanian National League of America. Consisting of 100 Branches, Located in all Principle Cities of the United States. SANDARA 814 W. 33rd Street, Chicago, Ill. Tel. Calumet 3277

METAI XX

PENKTADIENIS, RUGPIUCIO (AUGUST) 4 DIENĄ, 1933 M.

No. 28

Susekti Lietuvos Komunistai Berlyne

Jų Veikimas Buvo Nukreiptas Prieš Lietuvą.

Vokiečių radio žinomis, Tilžės policija susekusi komunistų propogandinį veikimą, kuris buvęs varomas Lietuvos komunistų partijos Berlyne ir kuris, pirmoj eilėj, buvęs nukreiptas prieš Lietuvą. Du Tilžėje suimtieji asmenys prisipažinę, kad daugiau kaip metai laiko yra pa laikoma nuolatine kurjerių slapta tarnyba tarp Vokietijos ir Rusijos. Slaptieji kurjeriai važinėdavę šiomis linijomis: Berlynas, Karaliaučius, Instербurgas, Eitkunai ir Karaliaučius, Širvintai, Stalupėnai, Šilėnai. Šie kurjeriai pavestą jiems medžiagą atgabėdavę iki pat sienos. Vienas iš suimtųjų prisipažinęs, kad jis įsakymus gaudavęs iš vieno Berlyno Gyventojų. Tilžės policijai su Berlyno slaptosios policijos parama pasisekė nurodytą asmenį suimti. Jis dabar yra Tilžės policijos priežiuroje. Vokiečių radio žiniomis, šis asmuo esąs Lietuvos komunistas Ickas Šmuelis (kitomis žiniomis Lizkas Suleikas), kuris, esą, prieš penkerius metus buvo nuteistas Lietuvos teismo už komunistinį veikimą 8 metus kalėti, bet pė dviejų metų jam bausmė buvusi dovanojama. Paskutiniu laiku I. Šmuelis, kaip studentas, buvęs įsimetrikuoliavęs Berlyno universitete. Jis esąs Lietuvos komunistų partijos Berlyne įgaliotinis ir GPU agentas. Jis samdydavęs visą eilę padėjėjų kurjerių, kuriems mokėdavęs po 125 markes į mėnesį be dienpinių ir kelionpinių gių.

Tilžėje esą sukonfiskuota taip pat apie pusantro centnerio lietuviškų komunistinių spausdinių, kurių dalis tikrai prieš porą valandų buvę paimta iš spaustuvės.

Iki šiol vokiečių policija esą suareštavusi 12 Icko Šmuelio bendrų.

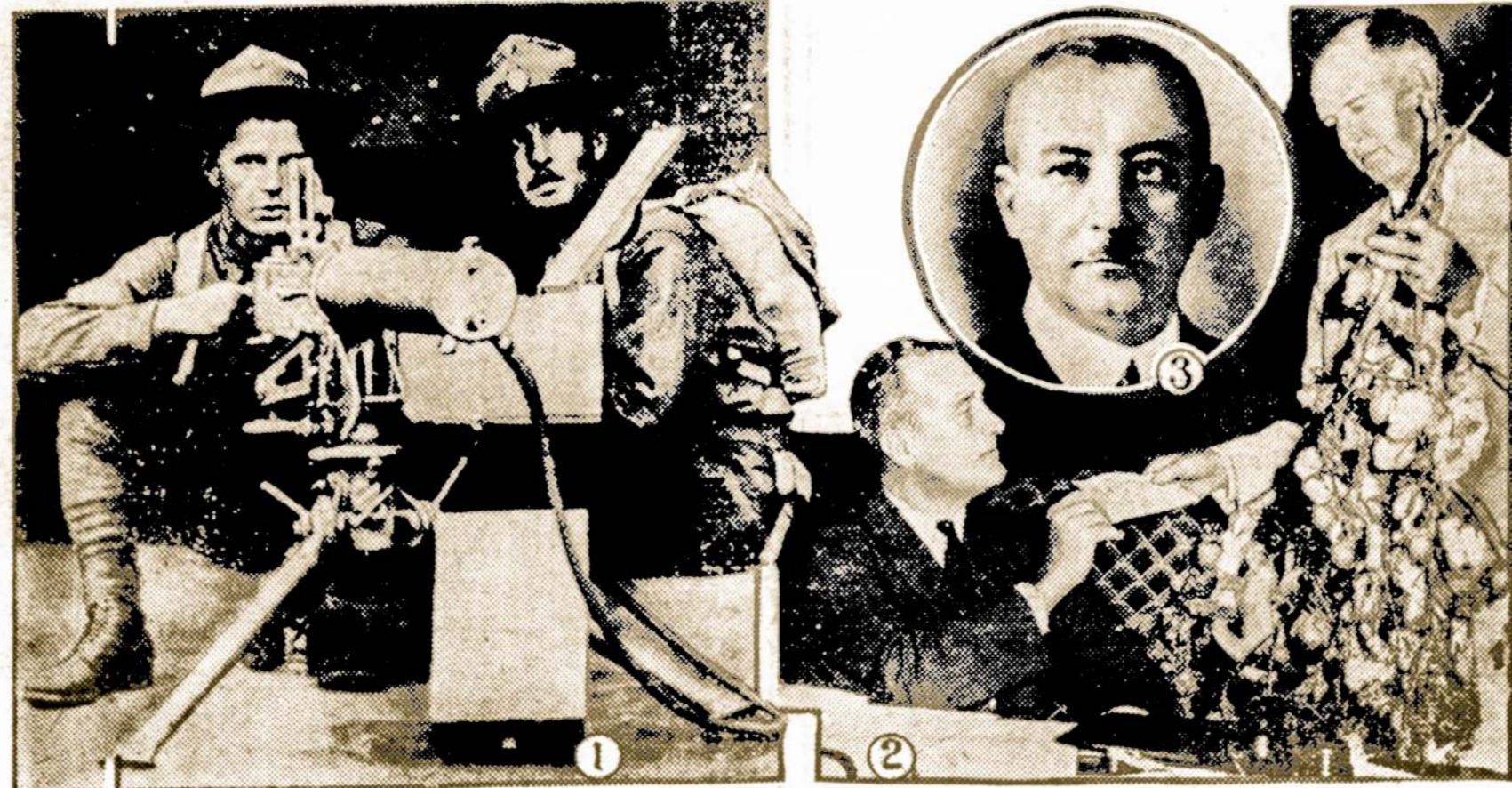
Liepos 14 d. artistė Olga Čechova su trupe atvyko Panevėžin vaidinti, bet vaidinimas neįvyko. Žydai, kurie buvo išsi-pirkę didžiama bilietų, sužinoję, kad Čechova vaidins vokiečių kalba, suprotestavo. Susirinkę Šaulių teatro pakėlė didelį triukšmą, reikalavo vaidinti rusų kalba arba gražinti pinigus. Panevėžio lenkai, kurie taipogi buvo daug bilietų išpirkę žydų protestui priešinosi ir kilo nesupratimas. Čechova teatras neatvyko, pinigus liepė gražinti.

Po triukšmo Čechova Panevėžį apleido.

Tenka pridurti, kad Panevėžio žydai savo nusistatymo, boikotuoti visa kas vokiška, griežtai laikosi. Nelanko vokiškų filmų, neperka vokiškų prekių.

Trys Skautai Prigėrė; Laivas "Budys" Nuskeno.

Klaipėda. — Neseniai čia įvyki nelaimė Klaipėdos vandens skautams. Jie laivą "Budys" plaukė į Liepoją. Bet išplaukiant iš Klaipėdos uosto, motoras prie molų nustojo veikti ir bangos jį sudaužė į molus. Trys skautai: Jeskevičius, Sidlauskas ir Amulevičius nuskendo. Kitus 10 žvejams pavyko išgelbėti.

1) S. V. kariuomenė įstatyta prie anglių kasyklų Pensylvanijos valstijoje, netoli Grindstone. 2) Prez. Rooseveltas išduoda pirmą čekį sumoje vieno milijono dolerių, kuris turi but sunaudotas bovelnos auginimo reikalams. 3) Maj. Gen. John F. O'Ryan numatomas anti-Tammany Hall klikos kandidatas į New Yorko miesto majorus.

SSSR. VALSTIEČIAI VERS KOMUNISTŲ DIKTATURĄ

Maskva. Diplomatinuose ratiuose didelio dėmesio sukėlė atvira sunkiosios pramonės komisaro Kuibyšovo kalba, pasakyta 10 metų nuo Sovietų konstitucijos priėmimo proga. Šioje kalboje jis nesivaržydamas pažymėjo kontrevoliucinio judėjimo plėtimąsi kaimiečių tarpe. Kuibyšovas tvirtino, kad kontrevoliucinių elementų didėjimas priklausąs nuo mažųjų kapitalistų klases vedamos agitacijos, kurios tikslas nuverstti dabartinį Sovietų režimą, ir ši agitacija turinti pasisekimo, ypatingai kaimiečių tarpe, kurie esą, nepraleidžia progos padaryti žalos Sovietų valstybei. Diplomatinuose sluoksniuose iš Kuibyšovo išsireiškimų daroma išvada, kad kontrevoliucinis judėjimas iš tikrųjų turįs buti rimto pobūdžio mažų mažiausiai kai kuriuose kaimiečių sluoksniuose.

NELEIDO VAIDINTI VOKIEČIŲ KALBOJ.

Panevėžio žydai neleido Olga Čechovai vaidinti užtat, kad ji vaidina vokiečių kalba.

Liepos 14 d. artistė Olga Čechova su trupe atvyko Panevėžin vaidinti, bet vaidinimas neįvyko.

Pasekmės yra, kad kuomet tie \$3,000,000 darbų bus išdalinti, pirmenybė bus teikiama: 1. Buvusiems kareiviams su užlaikomoms upatomis; 2. Piliečiams ir deklarantams, kurie yra gyventojai tų vietų ar ba divizijų, kur darbas bus atliktas; 3. Piliečiams ir deklarantams, kurie yra gyventojai valstijų, suprantama, jeigu tik jie galės atlikti tą darbą.

Tuo įstatymu atėivis su pirmomis popieromis, kuris gyvontas vietoje, kur darbas turi buti atliktas, gaus tokią pirmenybę, kuri teikiama vietiniams piliečiams. Deklarantas gyvendamas tokioj vietoj greičiau gaus darbą negu pilietis gyvendamas kitoje valstijos vietoje. Deklarantas gyvendamas valstijoj kur toks darbas egzistuoja gaus tą darbą pirm negu pilietis gyvendamas kitoje valstijoje.

Kaip ilgai žmogus turi gyventi vietoje arba valstijoje tapti "bona fide" gyventoju, prigulės nuo vietinių reikalavimų. Daugumą valstijų žmogus turi gyventi nors vienus metus prieš

Trijų Milionų Planas

VIESI DARBAI IR ATEIVIAI.

Piliečiai ir deklarantai gaus pirmenybę, bet ateiviai irgi bus tinkami dirbti prie \$3,000,000 viešų darbų.

Neužilgo net \$3,000,000 vyrų bus pasamdyta prie viešų darbų sulig National Industrial Recovery Act. Kaip ateiviai Suv. Valstijose galės pasinaudoti šituo milžinišku darbo programu, prigulės nuo jų pilno supratimo šito įstatymo.

Kuomet tas įstatymas duos pirmenybę piliečiams ir deklarantams (turintiems pirmas popieras) naujas įstatymas neišskiria ateivius. Kuomet Atstovų Butas priėmė šį aktą, jis davė pirmenybę piliečiams. Foreign Language Information Service tuoj bandė panaikinti skirtumą tarpe piliečių ir nepiliečių. Tačiau Senatams, veikiant įesūiu Senatoriaus Costigan, kuris sakė, jog Foreign L. In. Service argumentai buvo "convincing and indeed overwhelming", nubalsavo išnaikinti skirtumą. Bet žem. Butas nepriėmė šitą amendmentą ir konferencijos raportas galutinai priimtas apie jį butų, sugrąžino šitą pirmenybę punktą, bet vistiek jėmė ateivius, kurie išsiėmė pirmas popieras.

MAISTO TRUKUMAI SSSR.

Kad Sovietų Rusijoj jaučiasi didelė maisto stoka parodo štai koks faktas. Bolševikų valdžios atstovai Pabaltijos valstybėse gavo skubų paliepimą užpirkti kuodaugiausia maisto ir atgabenti Rusijon.

Bet Maskva neturi "cash", o Pabaltijos valstijos nebeduoda kreditų. Situaciją dar labiau pablogino besiaučias tifusas, kuris į sąvaitę nusineša į kapus desėtkus tukstančių žmonių. Amerikos lietuvių komunistai, kurie tiek daug triukšmauja turėtų pasiūsti į Rusiją bent porą ragonų miltų ar mėsos.

JADVYGĄ BUTINAI NORI PADARYTI SVENTĄJĄ

Elta. — Judėjimas Lenkijos katalikų bažnyčiose del Lenkijos karalienės Jadvygos kanonizavimo vis labiau plečias. Spauduotų pranešama, kad netrukus vi si Lenkijos vyskupai susirinksia į Čenstachavo vienuolyną ir, iškelę Jadvygos nuopelnus, praysys Popiežių ją kanonizuoti.

AUKOS VIETOJ VAINIKO ANT KAPO.

Kupiškis. — Kupiškio valsčiaus taryba liepos 12 d. savo posėdyje sužinojusi apie mirtį didelio Lietuvos visuomenininko — demokrato, savivaldybininko, buvusio Kupiškio valsčiaus tarybos nario, mylimo Jono Moigio, vietoje vainiko ant jo kapo, vienbalsiai nutarė aukoti iš valsčiaus kasos Vytauto D. muziejui statyti 100 litų ir Pietų Amerikos lietuviams remti ba 50 lt. norėdama nors tuo pagerbti to didelio vyro garbingą atmintį.

igijimą legališkos rezidencijos. Tapti gyventoju apskrities, žmogus turi, paprastai, gyventi nors šešius mėnesius tame apskrityje.

Kuomet deklarantai, su Amedkos piliečiais, gauna pirmenybę, ateiviai, kurie neėmė jokių žingsnių tapti piliečiais nesulaukyti nuo tokių darbų. Jeigu del kokių nors priežasčių jie negali gauti pirmų popierų, vistiek patartina jiems prašyti tų darbų. Nes jeigu nėra užtektinai kvalifikuoti piliečių arba deklarantų toje vietoje arba valstijoj, tad ateiviai bus samdomi. Jie turi tas pačias teises prie tų darbų, kaip ir piliečiai, kurie nėra gyventojai valstijos kur darbas turi buti atliktas.

Anglija, Prancuzija ir Italija Grąsina Vokietijai

KALTINA VOKIETIJĄ UZ NESILAIKYMĄ SAVO PADARYTŲ PASIZADĖJIMŲ.

Londonas. — Trys didžiosios valstybės — Prancuzija, Anglija ir Italija pasiuntė Vokietijai aštrų protestą už laužymą keilias atvėjais padarytus savo pažadus, neliesti Austrijos ir nesiginkluoti. Šių trijų valstybių protestastas esąs gan aštraus ir grąsinancio pobūdžio ir jeigu naziai neatsizadės savo planų, šios trys valstybės ieškosią kelių vokiečius priversti rekeluoti savo padarytus pažadus ir įrašytus Locarno ir Versalės sutartyse.

SESI MUSOLINI ĮSAKYMAI

"Popolo d'Italia" paskelbė Musolinio laišką, rašytą vienam partijos federaliniam sekretoriui, kur Musolinis išskaičiuoja šias 6 aukso taisykles, kurių privalo laikytis fašistų valdininkai:

- 1) Nei dienos nei nakties metu nelankyk prabangiųjų restoranų, barų bei teatrų.
2) Eik kiek galima daugiau pėsčias, o jei yra reikalas, važiuok motocikliu, bet venk prabangingo automobilio.
3) Pasirodyk oficialiu parady ir priėmimui proga juodais marškiniais ir veng cilindrio.
4) Nepakeisk priprasto savo gyvenimo standarto nė vienoje savo gyvenimo smulkmenoje.
5) Būk punktualus ir mandagiausiai išklausk visų žmonių nuomones.
6) Lankykis kuo dažniausiai darbininkų gyvenamuose kvartaluose ir stenkis pagelbėti darbo klasei tiek, kiek leidžia galimūnai ir pačiais sunkiausiais laikais.

KAIMO "RAGANA" JOJO ANT ŠLUOTOS

Ir XX amžiuje Lietuvoje raganaujama.

Laumės, raganos ir visoki ponai vaiduokliai, regis, jau seniai nuėjo į užmiršimo sritį. O, žiūrėk, ir šiame XX amžiuje esama burtų.

Joninių išvakarėse Sudargo apylinkėj vienas pastebėjo jo lauko rubežiais slankiojant keistą žmogystą. Patikrinęs arčiau, jis pamatė savo kaimyno žmogą apsisiautus baltą drobę bejojant ant šluotos ir nuolat kalbant: "pusmilžė, pusmilžė, vienas į šią, trys į aną pusę, pusmilžė" ir ranka žarstant sėjant pelenus. Pačiūpti "raganą" jam vistiek nepavyko: ta ant šluotos kaip jojo, taip ir nujojo.

Ant rytojaus paaiškėjo, kaip ragana neperseniai buvusi Jurbarke vaistinėj ir vienas ukininkas girdėjęs ją prašant parduoti "devynių rubežių raganų aliejaus", bet vaistininkas tokių vaistų jai nedavęs. Ukininkas dabar ir sako:

—Gera, kad tą bestiją pabaidžiau, šiaip butų vėl karves suraganavusi. Šeri, šeri žmogus, o sviestą parduoti velka jį bjauriai valstijos kur darbas turi buti atliktas.

KODEL PER VOKIETIJĄ TAIP NESISEKA LEKTI

Štai, neseniai skrido per Vokietiją Latvių lakūnai Celmins ir Pulinis, kurių lėktuvas nukrito (tik laimingai ir dienos metu) už 12 km. nuo Soldino, kur žuvo Darius su Girėnu. Pulinio lėktuvą ekspertai tyrinėjo ir nerado priežasties, kodėl butent buvo suparalizuotas motoras.

Paskui Latvių spaudoj keliama visokių minčių.

Bet kodėl Pulinšo motoras ore ne rado priežasties, kodėl butent buvo suparalizuotas motoras. Specialistai tvirtina, kad mūsų lakūnų lėktuvas turėjo kristi iš aukštai, nes jei lėktuvas imtų kristi žemai skridamas, tai ant medžių krinant tokios katastrofos negalėtų buti. Bet tai tik spejliojimai, o kaip iš tikrųjų buvo, turės parodyti gilesni tyrinėjimai.

SUVARŽYS KAUNO STUDENTŲ LAISVĘ.

Ryšyje su studentų atstovybės reorganizacija ateinančiais mokslo metais, specialii profesorių senato komisija rengia naują universiteto teismo statutą. Pagal šį statutą universiteto teismo teisės praplečiamos. Teis mas galės bausti studentus didesnėmis bausmėmis negu iki šiol: papeikimu, pinigine bauda, pašalinimu iš universiteto kuriam laikui ar visai. Universiteto teismas turės teisės bausti už universiteto reguliavimo punktu peržengimą.

KLAIPĖDOS KOMENDANTO ĮSAKYMAS

Uždraudė dainuoti per radio hitleriškas dainas.

Klaipėda. Elta. — Remdamie sis ypatingais valstybės apsaugos įstatymais, Klaipėdos krašto karo komendantas atšaukė įsakymą, kuriuo leidžiama laisvai šaukti susirinkimams. Naujai išleistu įsakymu draudžiama be jo leidimo dėvėti ir gaminti bet kokias uniformas, jų dalis ir ženklus, šaukti susirinkimus ir juose dalyvauti, perdavinėti per radio viešas kalbas ir dainas, kurios gali ardyti viešą tvarką, kel ti neapykantą ar keršinti vieną visuomenės dalį prieš kitą. To padėrymo vykdymas pavestas viešajai policijai, valstybės sauginkelių policijai, pasienio ir geležinkelių policijai. Nusikaltusieji šiam įsakymui bus baudžiami iki trijų mėnesių arešto ir 5 tukstnčiai litų.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

LITHUANIAN WEEKLY

Published Every Friday by

LITHUANIAN NATIONAL LEAGUE

Editorial Office:

814 West 33rd Street

Telephone Calumet 3277

SUBSCRIPTION RATES:

In The United States per year \$2.00
In Canada and All Foreign Countries per year \$3.00

Entered as second class matter OCTOBER 25th, 1928, at the Post Office at Chicago, Illinois, under the ACT OF MARCH 3, 1879.

Sandara yra savaitinis laikraštis, leidžiamas kas penktadienį. Sandara yra organas Amerikos Lietuvių Tautinės Sandaros, 814 West 33rd Street, Chicago, Illinois.

UZSIKŪRYMO KAINA:

Suvienytose Valstijose metams \$2.00
Užsienyje metams \$3.00

SANDAROS PLATFORMA LINK LIETUVOS IR LIETUVYBĖS

Laisva Nepriklausoma Demokratinė Lietuvos Respublika.
Vyriausia šalis valdžia ir suverenai yra pati tauta, išreiškianti savo valią, slaptai ir teisėtu balsavimu visų pilnamečių ir pilnamečių gyventojų — vyrų ir moterų.
Lietuvos Respublikos ir visos Lietuvių Tautos sostinė ir tautinio bei kultūrinio gyvenimo centras yra Vilnius.
Visuotinis bešališkas švietimas ir mokslo bei kultūros kėlimas tarpe Lietuvos ir išsvijios Lietuvių.
Kuoartimiausi broliški ryšiai tarpe Lietuvos ir plačiosios išsvijios Jungtinių Valstijose ir kitose šalyse.
Bendros pastangos ir veikimas įgyvendinti Lietuvoj ir visoj tautoj plačiausias Demokratinės principus.
Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskirumas tikybinio veikimo nuo politinio.
Konstitucijos garantijos piliečių teisėms ir piliečių ištikimybė Konstitucijai.
Atsižvelgiant į tautos ateitį — pastangos priaugančiąją Lietuvių kartą — jaunuomenę, išauklėti sveiką, apsviestą ir tautiškai susipratusių.
Amžina kova už Lietuvos sostinę Vilnių visais galimais būdais — Mes be Vilniaus Nenurimsim.

AR PASISEKS ROOSEVELTO PROGRAMAS

Amerikoje šandie vykdomos didelės permainos. Pavienių bizniierių ir korporacijų neapribota laisvė dingsta; valdžia nusprendė paimti savo kontrolėn produkcijos tvarkymą, nustatymą mokesnio ir darbo valandų. Sunkesniai darbe nustatyta 30 valandų į savaitę; lengvesniai — 40 val. Taipgi draudžiama motėti mažiau kaip 12-15 dol. į savaitę. Šitos reformos turės būti įvestos iki sekančio rugsėjo m. 1-mos dienos, o jei ne, tai valdžia ims nagan visus atsilikusius.

Prezidentas Rooseveltas, matyt, yra nusprendęs visomis priemonėmis užatakuoti depresiją, kuri per trejetą metų taip išaugo ir įsigalėjo, jog grėšė viską nušluoti ir numarinti. Pirmtinis mušis, atrodo, laimėtas. Desėtkai tukstančių pramonininkų pasizadėjo suvaržyti savo laisvę ir pagelbėti grąžinti gerbuvį. Uždarbis didėja; jau arti milijono žmonių grįžo darban, o iki naujų metų tikimasi sugrįžti dar trys ar keturi milijonai.

Metai ar kiek atgal visi vaikščiojo nusiminę; visi skundėsi ir laukė kokios nors katastrofos. Niekas niekuom nepasitikėjo ir bankai vienas po kito bankrutavo. Šandie regime aplinkui visai skirtingą vaizdą. Žmonėse grįžo pasitikėjimas, niekas nepuola bankų; nebedejuoja taip kaip pirmiau. Kuris turi atliekamų pinigų, ima leisti juos apyvartoti ir tuomi gerina biznį.

Mūsų lietuviai biznieriiai džiaugiasi, jog viskas eina gerojon pusėn ir gal neužilgo susilauksime normalių laikų.

Iš visko matyt, jog priel. Roosevelto programa, jei ne pilnai, tai bent gera jos dalis bus įvykinta. Daugiau sunku ir laukti. Į trumpą laiką neįstatysi 13 milijonų bedarbių ir darbą. Bet tegul nors pusė jų gauna progos užsidirbti pragyvenimui ir tuomi jau galima džiaugtis. Jei ne prez. Roosevelto griežtas žingsnis, darbo žmonės būtų vėl grįžę į ekonominę vergiją ir skurdą.

KUOM PAGARSEJO CHICAGOS PASAULINĖ PARODA?

Kitų miestų lietuviai atvažiavę į Chicagos Parodą nusiskundė, jog nedaug ką galėjo pamatyti. Apart poros vietų, kaip tai Hall of Science ir Transport and Travel skyrių, kurie ištikro yra įdomūs, visi kiti tik šiaip sau pripuolamai patraukia praevio akį. Panašių dalykų pamatyti ir kiekvieno didesnį krautuvej.

Ar ištikro taip yra ar ne, sunku pasakyti. Yra žmonių, kurie negali atsigerėti ir kuo dažniau lankos, tuo daugiau suranda įvairių įdomumų. Atkeliauvę iš kitur svečiai ir išbuvę dieną, kitą, neturi progos visko apgriebti. O gal važiuodami Chicagon jie tikėjosi pamatyti ko dar nėra išrasta šioj planetoj.

Tačiau didžiama chicagiečių atrodo užganėdinti. Turtin-gesnieji lankosi kelius kartus į savaitę; laikraščiai pilni aprašymų; publika pašnabzdėmis diskutuoja ką matė ir regėjo. Įsi-karščiavę bėga net į teismus arba šaukiasi paties majoro. Del ko visos šios triukšmas? Ar del to, kad mažai rodoma? Ne; vi-sai priešingai — kad per daug atidengia grožio ir slaptųjų. Populiaringiausia vieta visoj parodoj yra taip vadinama "Streets of Paris", kur ištisa galerija merginų levos drabužiuose žavėja lankytojus. Apie milijonas įdomybės įskotojų aplankė "Paryžiaus gatves". Net ir Chicagos miesto majoras airis Kelly neiškentėjo ir nuėjo pažiūrėti ar ištikro taip yra, kaip pašaliniai lie-ziuviai plaka. Pažvelgęs vienur, kitur taip nustebėjęs, jog net plaukai atsistojo.

"Negalimas daiktas, kad tas viskas būtų toleruojama!" su-suko jis ir įsakė, kad visos gražuolės nors skepetaitė apsiristų. Porą, trejetą vietų jis uždarė. Parodos lankytojai sujudo, o kon-

cesijų savininkai nusprendė kreiptis į teismą. Streets of Paris" kainavo \$250,000. Panaikinus anas "laisves", viskas nueis šuniui ant uodegos, žmonės nustos kalbėti ir apie pačią parodą.

"DRAUGO" REDAKC. MUZIKANTAI

Tikra bėda, kuomet žmonės imasi kritikuoti tą dalyką, apie kurį jie neturi mažiausio supratimo. Pereitam trečiadienį "Draugo" redaktorius rado reikalo persergėti lietuvių visuomenę ne-kviesiti Jaunosios Birutės į didesnius parengimus. Ir štai del ko: Chicagos Pasaulinės Parodos "Lietuvių Dienoj" J. Birutė atlikus visai svetimus mums šokius pritariant rusiškai-žydiškai muzikai.

Čia jau "Draugo" redaktorius parodė tikrą muzikalį supratimą, kokio nerastumėt net pas ilgausį mulą. Gal but palyginimas yra įžeidžiantis (kam — patys padarykit išvadą), bet šiame atsitikime negalime išvengti šiurkštesnio žodžio. Primitimai rusiškai-žydiškos muzikos pasikartoja, kaip poteriai. Jų tikslas pakenkti jaunimo draugijai ir "katalikiškai" priplepėti nonsensų.

Jeigu "Draugo" redaktorius but apsipaziinęs nors su vargonais, jis nebut parašęs tokių kvailybių. Jaunoji Birutė "Lietuvių Dienoj" naudojo ne žydų muziką, bet komp. M. Petrausko iš operos "Eglė žalčių Karalienė". Nejaugi sveiko proto žmogus gali šaukti editoriauluose, kad ši M. Petrausko muzika yra žydiška arba rusiška? Tokiems pasaklių sklaidėjams truksta ne tik išauklėjimo; ne tik krikščioniško teisingumo, bet ir paprasčiausios sarmatos. Matyt, jog pavydas užtemdo protą ir akis.

Dariaus-Girėno Mirtis

Juozas J. Hertmanavičius

I

Mirtis... Kas ji yra? Kas yra gyvybė? Tai paslaptys esybės to keistojo pasaulio. Mokslas jas tyrinėja, kaip reiškinius gamtos. Mums-gi, kas mes nebutume, yra žinoma vien tas, kad kiekvienos gyvybės pradai gimsta mirties uksny.

Mirtis, tai užlaida gyvybės dramoms. Gyvybė... Ar nėra vien veiksmas gamtos jėgų? Reiš-kiasi ji kūno pajautimais, min-ties vaizde. Mintis apčiuopia gyvybės buklę; veda ją tikslo keliais, dažnai nejučiomis.

Gyvenų įvairiausias formos užpildo pasaulį. Kiekviena iš jų, žinoma ar nežinoma kitoms, atlieka pasaulyje jai nustatytą veiksmą ir dingsta... Pasaulis ei na savo keliais.

Gyvenų tarpe, žmogus, jučiomis ar nejučiomis, tarnauja koki-am nors tikslui, idealui. Idejos yra derinamos, sudaro kaip ir simfoniją. Bet retas kuris iš mūsų idejų simfonijoj vaizduoja geresnės buklės ateitį, naujos gadynės yra pranokėju. Tie, kurie tą atsiekia, yra žmonių pažibomis.

Plati yra dirva žmonijos veikimui. Mes, lietuviai, toje dirvoje, per keletą amžių buvome nustumti į tamsųjį kampą, nežinomi, užmiršti. Pasaulio pažangos simfonija garsiai skambėjo. Idejos gimė, plėtėsi — pasaulis keitėsi. Žmogus pakinkė gamtos jėgas tarnybai savo patogumo. Žemės turtai surasti, paversti gyvenimo reikmenimis. Dideli vandenynai sužinoji, išmatuoti. Lietuviai žiūrėjo į tą sparčią pažangą neramiai.

Atstumti nuo pažangos simfonijos, kitų tautų valios varžomi, nerimavo. Retėžiais nelaisvės apkalti liudėjo. Matant pasaulio pažangą, tas neramumas lietuvių širdy augo, didėjo, ir pasiryžimas gimė sutriuškinti retėžius, įgyti laisvę, nepriklausomybę.

Kada lietuvių širdyse atgimė laisvės dvasia. Iyumas žmonių teisių pajautimas, prasidėjo tautinis judėjimas — siekimas laisvės, nepriklausomybės; simfonijoj pažangos suradimo sau vietos noras. Ilgus metus, tyliai, ramiai,ėjo tas tautinis dvasios atgimimo procesas.

Atgimus lietuvių širdy tautinio pajautimo dvasiai; prašivus jų minty pasaulinės pažangos šviesai, gimė lietuvių sielejo vaizdas tos rolės, kurią lietuviai privalo pasaulio lošt. Sulošimui tos rolės reikalinga laisvė, nepriklausomybė. Sujudo lietuviai atsiekimui to tikslo, ir jį pasiekė

III

Pasaulinis karas sutriuškino senus tautų nelaisvės retėžius.

nia, kad kapitonas Steponas Dar-rius ir leitenantas Stasys Girėnas, be valdžios leidimo nusileis bile kokioj šaly, pasikėlė į mig-las ir išskrido Kaunan.

Visų lietuvių širdyse susidarė ypatingas jausmas — pasidi-džiavimas iš drausaus žygio, su-lietas su veljimu pasisekimo ir baime galimos nelaimės.

Pasibaigė Lietuvių Dienos iš-kilmės. Atėjo naktis. Audra, kuri tą dieną pavakariop siautė, nutilo. Apžiūrėję Parodą grį-zome namo. Prie Parodos var-tų paėmiau anglų laikraštį gav-imui žinių apie mūsų lakunus. Randu, kad Willey Post perskri-do Atlantiką ir nusileido Vokie-tijoje, audros paveiktas. Jis pranešė, kad skrendant per At-lantiką siautė baisi audra. Apie Darių ir Girėną nėra jokių žinių — vien tik, kad jie buvo paste-bėti Airijoj. Pasidarė šiurpu... Kas su jais atsitiko?

VI

Išaušo pirmadienis, liepos 17 dieną, 1933 m.

Laikraščiai jau sužinojo mu-sų lakunų likimą, ir pranešė plačiamam pasauliui, kad jie ra-sti po jų lėktuvu, sudužusiu mi-ške, negyvi, anapus Berlynō, Vo-kietijoj.

Nelaimė! Giminės, draugai, visi lietuviai, verkia.

Pasaulis svarsto tą jų drąsų žygį ir randa, kad ta nelaimė iš-tiko juos dėl priežasčių, kurios nėra žmogaus galioje prašalint. Audra, su kuria laimingai ka-riavo virš Atlantiko, ir nugalė-jo, pakeitė kita baisi audra, na-kties metu, kada jie buvo jau arti Lietuvos rubežių. Audrai nugalėt reikėjo didesnės jėgos negu jų apskaitliavimas nurodė. Išėikvojo gazonai, (greičiausia buvo kitos priežastys — Red.) ir virš debesų jau negalima bu-vo laikytis. Priesioje leistas žy-myn. Čia naktis, audros pripil-dyta, paslėpė žemės veidą. Nie-ko nematyti, kur leistas. Jėgos lakunų išsemtos tolma kelione. Jie pavargę nuolat su audromis bekovodami. Leidžiasi žemyn. Žalias miškas apacioje. Lėktu-vas krinta, atsimuša į medžius, susikulia. Lakunai miršta jų laivo griuvėsiuose.

VII

Mirė lakunai, bet jų kelionė liko sėkmingai atlikta! Joks kitas lakunas dar tokios tolimos kelionės neatliko be sustojimo. Niekas kitas taip tiesiai neskrido erdvėse, debesų viršūnėmis, audroms nuolat siaučiant.

Žinovai stebisi mūsų lakunų gabumais, jų drąsa.

Dariaus ir Girėno vardai skamba viso pasaulio lupose. Pasaulis gerbia juos, didvyrius ir užuojautą reiškia Lietuvai. Jų tragiška mirtis, baigusį drą-sų žygį, teikia lietuviams nepa-prastą garbę. Mato dabar pa-saulis kokią dvasią lietuviai iš-laukė po amžių vargo, pažemini-mo, persekiojimų ir įvairių prie-šinybių. Gali dabar pasaulis suprasti, kodėl lietuviai gieda savo tautos himną:

"Lietuva, Tėvynė mūsų, tu didvyrių žemė"

Darius ir Girėnas parodė pa-sauliui, kad ta senoji lietuvių didvyriška dvasia dar gyvuoja ir šiais laikais, ir kad mūsų jau-nimas eina senų savo protėvių takais.

Kas gražiau gali atidengti lie-tuvių sielą? Kas laimingiau ga-li užbaigti savo gyvenimo dra-mą?

Prancuzijos karo ministeris Leži, kalbėdamas respublikonų klube, pareiškė, kad Prancuzi-jos laivynas esąs jau toks ga-lingas, kad gali konkuruoti su bet kokių pasaulio laivynu. Pran-cuzija turinti geriausius dred-noutus, kreiserius minininkus ir pavandeninius laivus.

Naujai statomas drednautas kreiseris "Diunkirchen" gal bū-ti pavadinamas jūrų karalium, nes turėdamas sunkiausią pa-sauly artileriją, turi rekordinį greitį.

Įkurta Fašistų Organizacija

Kelios atviros paštabos apie naujai sulipdytą kuną.

Brooklyno "Vienybėje" skai-tome, kad liepos 15 d., Chicago-jė įvyko "Amerikos lietuvių tau-tinės srities veikėjų" konferen-cija, kurios svarbiausiu tikslu buvo galutinai sukurti naują or-ganizaciją ir tas padaryta. Tar-pe prisiuntusių konferencijai "sveikinimus su gražiais linkė-jimais" pirmoje vietoje matome Lietuvos vice-konsulą p. Daužvardį iš New Yorko. Ka-dangi p. Daužvardis ir katalikų srovės žmogus, o linkėjimus siuntė "tautinės srities" veikė-jų konferencijai, tai aišku kas yra iniciatoriais ir inžinieriais šios naujos organizacijos įkuri-mo. Savo viršininkų norams juk nesipriešinsi...

Daugiau negu nuostabu, kuomet šiai konferencijai linkėji-mus pasiuntė net tokie rimti ir demokratiniai nusitatymu žino-mi žmonės, kaip Adv. J. S. Lo-patto, iš Wilkes Barre, Pa.; Dr. E. G. Klimas, iš Philadelphia, more, Md. ir net p. F. Živatas, Pa.; Adv. N. Rastenis, iš Balti-š Scranton, Pa. Ar šitie žinomi Amerikos lietuvių rimti veikė-jai per klaidą pataikė į fašistų konferenciją su savo pasveiki-nimais, ar žinodami tai darė, kol kas sunku pasakyti.

Kas yra galva ir pakaušis? Iš šios konferencijos dalyvių sąsastu kiekvienam bus aišku, kuris Amerikos lietuvių elemen-tas konferencijoje buvo atsto-vaujamas. Naujai įkurtos "A-merikos Lietuvių Sąjungos" va-dovybėn pastatyti B. Simokaitis, K. Karpavičius, J. Valaitis, P. Jurgėla ir S. Jokubauskas. Pirmieji trys yra jau senai ban-domo suorganizuoti fašizmo vy-riausi vadai Chicagoje, Brook-lyne ir Clevelande, kurie tepa-jėgė užsitarnavusių Amerikos lietuvių veikėjų šmeižimu ir plu-dimu fašizmą stiprinti. Naujos organizacijos pagrindu padėta po kelis narius turinčios Chica-gos Simokaičio "Liaudies Są-jungą" ir Brooklyno Klingos-Valaicio "Tautininkų Kliubas" ir "Tautininkų Federacija". Jau iš naujos organizacijos vadovy-bės ir jos pradžia nužymėtų po-pierinių fašistų draugijėlių ma-tome aiškiai, kad pagaliau su-

kurta Amerikos lietuvių fašistų organizacija.

Organizuotis jiems nemanom trukdyti.

Mums, sandariečiams, kaipo rimtos demokratiniais pama-tais paremtos tautinės organi-zacijos nariams, nepakeliui su fašistuojančiu elementu. Iš nau-jos organizacijos vadovybės ir jos sutvėrimui nuskirtų draugi-jėlių galima išanksto pranašau-ti, kad ir ši "nacionalė" fašistų organizacija pasieks to paties Amerikos lietuvių gyvenime, ko pasiekė lokalinės jų draugijėlės. Bet tai ne mūsų reikalas — pa-čių fašistų nelaimė, kad jie ne-galėjo gauti rimtesnių žmonių savo organizacijos vadovybėn. Sandariečiai, kaipo demokrati-nio nusistatymo žmonės, yra to-lerantingi ir mes netrukdytume kad ir fašistams organizuotis. Bet mes negalime nutylėti, kuomet dar negimusi organizacija jau paremiama demagogija, kad tuo budu klaidinti Amerikos lietuvių visuomenę.

Kaip jie atsiliepia apie Sandarą?

Štai tame pačiame "Vieny-bės" aprašyme sakoma, kad nau-ja organizacija kuriama delto, kad "nėra Amerikoje jokios po-puliarios lietuvių organizacijos, kuri rūpintųsi vien tautiniais reikalais, nepataikaudama jo-kiai politinei lietuvių partijai." Ešą "Tautininkai — sandarie-čiai, nors ir žymiai susilpnėję savo skaičiumi ir viesame veiki-me, vis dar tebesirupinę dėl Lie-tuvos vidaus politikos ir prade-da rūpintis laisvamanybės pla-tinimui."

Tai ta pati demagogija, kurią Simokaitis-Karpavičius ir Valai-tis per pastaruosius tris-kerčius metus sklėdė fašizmo naudai. Sandaros principai ir visas san-dariečių veikimas remiamas pir-miausia ir svarbiausia lietuvy-be ir tarnavimu Amerikos lie-tuvių tautiniais reikalams. Tik piktų tikslų politikieriai, kurie mato blogą visame kas tik ne-tarnauja jų kromeliui, gali ši-taip skelbėti apie Sandaros užda- vinius. Kiekviename "Sandar-os" numeryje telpančių šios or-ganizacijos principų sutraukojė randame ir sekamą pareiškimą:

Tąsa ant 3 pusl.

Kviečiame į Musų Metinį S.L.A. 36-os Kp. Išvažiavimą

ĮVYKSTA SEKMADIENY, RUGPIUCIO-AUG. 6 DIENĄ, 1933. ANTANO RAIBUŽIO FARMOJ

Tikėdami, kad Tamstai yra įdomios vasarinės pramogos, mes draugiškai jus visus užkvičiame į musų S. L. A. 36-tos kuopos Metinį Išvažiavimą, kuris įvyks sekmadieny, Rugpiū-čio-August 6 dieną, š. m. A. Raibužio farmoj.

Reikia pasakyti, jog ši farma yra tikrai lietuviška: aplin-kui graži pieva, miškas ir sodai. Čia galima ištikro pasidžiaugti gamta ir sodžiaus gyvenimu. Turėsime taipgi gerą muziką šo-kiams ir kitokią programą.

Visas šis perengimas kuopos nariams bus veitui.

Automobiliais reikia važiuoti: Archer Ave. iki Willow Springs Road, vėliau pasisukit dešinėn iki 83-čios gatvės, o šita pasukus į kairę važiuokit dar porą milių iki pat vietos. Pakeliui matysit iškabas.

Kurie neturi automobilių, galės važiuoti trokais, kurie stovės prie Sandaros ofiso, 814 W. 33rd Street, (buv. Universal State Banko name). Trokai apleis 12-tą val. iš ryto.

Laukdami Tamstos atvykstant į savo kuopos pikniką, pasi-likame su pagarba

Rengimo Komisija:

A. MISCICAITIENE,
A. BRADČIULIS,
M. VAIDYLA.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Sveikatos Skyrius

Šį Skyrių Tvarko ir Prižiūri Amerikos Lietuvių Doktorų Draugija.

DANTŲ ATSPARUMAS

Rašo Dr. G. Blozis, Chicago, Ill. Daugelis iš mūsų manome, kad dantis reikia taisyti tada, kuomet juos pradeda skaudėti, nes aš tą esu patyręs iš praktikos. Kuomet paklausi paciento, kodėl tamsta netaisė savo dantų pirmiau, nes jie jau labai išpuvę, dabar sunku besutaisyti, gal but, reikės keletą ištraukti, gauni atsakymą, kad neskaudėjo; reiškia, kad neskaudėjo, tai nereikėjo nei taisyti, nors ir labai buvo išpuvę, nors ir didžiausios duobutės susidarę, kur gali maisto pasilikti ir padaryti burą dvokiančią, kad net negalima pakęsti tos smarvės. Toji smarvė dar ne viskas. Kuomet mes turim burnoje tuos išmatų produktus, arba duobes, mes ten auginame neišpasakytą daugybę bakterijų, kurios eina į mūsų kūną su kiekvienu valgiu arba riji-mu seilių. Tuomi mes nuodijame savo sveikatą—kuną. Na, ir paskui mąstom: kas gi čia yra su manimi, kad aš pradėjau nesijauti. O nepamąstom apie tai, kad mes nuodų turim pilną burną. Pradedame lankyti medicinos gydytoją, kurios kad mus išgydytų, suradę burnoje ligos priežastį, siunčia pas dantų gydytoją. Tada ir viskas užsibaigia.

Dantis taisyti reikia tuomet, kuomet dantų gydytojas pasakys, kas reikia taisyti. Nes kas nori turėti gerus dantis ir gerą sveikatą, turi bent vieną kartą į metus nueiti pas dantų gydytoją, kad išvalytų. Tas valymas yra būtinas. Nežiūrint kaip dažnai vartosi dantų šepetuką, vis tiek kalkolo druska aplimpa dan-

tis apie smegenis; tos kalkulo druskos nusistojia iš seilių. Gydytojas, išvalęs dantis, pasakys, ar reikia taisyti, ar ne. Suprantama, etiškas gydytojas, o ne kokis feikeris, ne toks, kuris turi iškaibą, kad "dykai egzaminuoja." Suprantamas dalykas, kuomet mažai išpuvęs dantis, tuomet mažai darbo prie jo, mažiau skausmo pacientui ir mažiau medžiagos reikia suvartoti mažiau lėšuoja pataisyti.

Kas dėl dantų taisymo, gali ma pažiūrėti iš kitos pusės. Pavyzdžiui, ką mes darom su savo kasdieniniais drabužiais? Ar laukiame, pakol jie suplyšta, ar taisome pamatę mažą skylutę? Suprantamas dalykas, norėdami kad drabužiai ilgiau laikytų, taisome, kaip greitai pamatome, kad jau praplyšę, ir tokiu būdu ilgiau juos išnešiojame. Na kodėl taip nepasielgti su dantimis.

Imkim kitą pavyzdį. Dabar daugelis mūsų turim automobilių. Kuomet mes jį taisome? Tuomet, kai visai nevažiuoja? Visai ne. Taisome jį tuomet, kai pajuntame, kad jis jau pradeda biskį barskėti, tarškėti arba čirškėti. Bijomės, kad kur pusiau-kely nesustotų, nepadarytų vargo ir daug lėšų. Na, o su sveikata, su dantimis, mes taip nesielgiame. Visai nepamąstom, kad mūsų sveikata, arba dantys, pusiau-kelyje arba pusamžyje gali sugesti arba atsakyti tarnavę.

Nepamirškime, kad ganta mums dantis suteikė visam gyvenimui, ir juos reikia prižiūrėti tiek, kiek aplinkybės leidžia. Mūsų sveikata labai priklauso nuo dantų sveikumo: juo dantys sveikesni, tuo sveikata geresnė.

IKURTA FAŠISTŲ ORGANIZACIJA

Taša nuo 2 puslapio "Visiems tikėjimams ir sąžinės įsitikinimams tolerantiškumas ir atskyrimas tikybinio veikimo nuo politinio."

Vienok fašistinės organizacijos organizatoriai randa galimybę tikrinti, kad sandariečiai-tautininkai pastaruoju metu pradeda rūpintis laisvamanybės platinimu. Tuo tarpu sandariečiai neturi jokio tikslo tarnauti laisvamanybės platinimui, tai ne sandariečių uždaviniai. Sandariečių uždaviniais būti tolerantiškiems visiems tikėjimams ir visokiems sąžinės įsitikinimams. Jei fašistų veikėjai būtų pažvelgę bent į vieną "Sandaros" numerį, tai jie būtų atradę antro puslapio pradžioje skelbiant bent 10 sandariečių uždavinių, kurie yra principinės svarbos uždaviniais ir kiekvieno dorio ir sąžiningo Amerikos lietuvio. Ir tų uždavinių gyvenimui įvykinti mums sandariečiai tautininkai yra daugiau nuveikę, negu fašistinė organizacija bent kuomet nuveiks.

Kaip sakiau, mes netrukdydami jiems organizuotis. Bet kiekvieno sąžiningo sandariečio pareiga stoti darban, kad sustiprintus savo idejinę organizaciją. Parodykime Amerikos lietuvių fašistuojančiam elementui, kad jie peranksti apsidžiaugę sandariečių susilpnėjusiu visuomeniniu veikimu. Pastaraisiais ekonominiais sunkiais laikais visos Amerikos lietuvių veikimas susilpnėjo, todėl ir sandariečiai negalėjo būti išimtimi. Bet yra vilitis, kad laikai neužilgo pagerės. Pagerėjus laikams ir mes, sandariečiai, privalome parodyti didesnę veikimą. Pirmiausia mūsų pareiga sustiprinti organizaciją finansiškai, kad galėtumėm savo organą vėl padidinti iki 8 puslapio, kad galėtumėm pilnai apmokėti mūsų organo ir centro reikalų vedėjams. Šitai padaryti lengvai išgalėsime, jei tik save idejų palaikymui ir plėtimui pašvęsime šiek tiek pastangų ir vieną kitą centą.

Sandariečiai idejiniai yra gyvi ir jokios mūsų priešų demagogijos ir išmisliai mūs idejų neįstengs numarinti. Nesa Sandaros idejiniai principai yra visos lietuvių tautos išsilaukymo principais. Tokie principai pasiliks amžinai gyvais. Tokių principų praplėtimui Amerikos lietuvių gyvenime verta padirbėti kiekvienam doram ir sąžiningam lietuviui.

New Haven, Conn.

Mirė žymus sandariečių veikėjas Kazys Balčiūnas.

Nepaprasta širdperša prisiejo perkešti 10 kp. sandariečiams, tai mirtis kp. vice-pirmininko Kazio Balčiūno, kuris mirė subatoje, liepos 22 d., nuo širdies ligos, budamas apie 62 m. amžiaus.

a. a. Balčiūnas buvo vienas iš tų kertinių akmenų mūsų tautinio gyvenimo Amerikoje. 1901-2-3 metais velionis jau dirbo SLA. seimuose, tik atsiskyrus nuo kunigų 38 kp. Brooklyn, N. Y. Nuo šių tai laikų velionis paliko laisvai manančių žmogum ir tokiu mirė, liko palaidotas Waterburio lietuvių laisvose kapinėse.

Sandaros kuopoje priklausė nuo pat jos susitvėrimo. Tai buvo narys, ant kurio galima buvo atsiremti; jojo taktika niekad sviruojanti nebuvo; lietuvištė jam pašalinis dalykas nebuvo, jis jai ir gyveno iki paskutinei sekundai. Išlėkus mūsų lakunams, a. a. kapt. Dariui ir leit. Girėnui, sako: nenoriu mirti iki jie nesugrįžs. Sužinojus jų tragišką mirtį, jis sako: "tai ir man gana gyventi".

Velionis Balčiūnas buvo mylėtojas knygu, jis jas skaityti buvo pusėtinai apsiskaitęs žmogus. Lietuviškus komunistus jis be pasigailėjimo kritikuodavo, kaip teorijas, taip ir jų atsinešimą link lietuvių.

Velionis buvo tipiškąs lietuvis, aukštas, geltonplaukis, atvyras kalboj ir veikime. Jis buvo įsigijęs namelį šalyje miestu, kieme buvo prisidėjęs vaismedžių ir turėjo paukščių, su kuriais turėdavo užsiėmimo ir kiekvienas atsilankęs jautė jo svetingumą. Jis taipgi mylėdavo kalbėti apie praeitį, kaip gyveno lietuviai ateiviai čia Amerikoje senesniais laikais. Kaip propagatorius laisvamanybės, jis mylėdavo pasakoti apie jį ir Dr. Joną Šliupą, kurio jis neperstojamas garbintojas buvo.

Velionis paliko dideliame nuiludime savo žmoną Oną, Kriaičiūtę-Balčiūnienę ir sunų Keistutį, kuris lanko vaistinininkystės kolegiją New Havene, ir kuris yra nariu SLA. jaunuolių kp. ir taip pat narys Conn. Liet. Kolegijos ir Profesionalų draugijos. Ponia Balčiūnienė taip pat yra stipraus lietuviško nusistatymo, todėl jos ir sunaus gyvenimas, nors dalinai užpildys šią didelę spragą, paliktą mūsų tautiniame gyvenime, su velionio Balčiūno mirtimi. Velioniu gėlių vainikas buvo pasiūstas ir nuo ALT Sandaros 10 kuopos.

Išėkis mielas drauge ramiai, tavo darbas atliktas daugiaus negu vidutinis, lietuviški darbai daugiaus negu sektimi!

—A. V.

CLEVELAND, OHIO

Iš SLA. 14 kp. susirinkimo

Liepos 5 d. įvyko 14tos kuopos susirinkimas. Kol kuopos naminiai tarimaiėjo, tai viskas buvo ramybėje. Bet kaip tik prie eita prie skaitymo laišku nuo C. sekretoriaus, mūsų kuopos viršininkai darė labai nemalonus užmetimus Dr. Vinikui. Bet kada p. Žiuris paaikšino knygdvystės tvarką ir nurodė ant ko SLA. naujas sekr. remdamasis tokiais atsakymus teikė, tai tada ir užmetikai nusimailsino.

Toliau buvo pakeltas klausimas kas link SLA. konstitucijos, tai čia buvo pavadinti SLA. Įstatymų Komisija kokiais tai skymeriais. Ištikrųjų nėra sma gu tokiam susirinkime nebūti, kuomet tenka girdėti blogus išsireiškimus. Nežinau kas link

I. K. narių. Bet jeigu kas nori daryti užmetimus p. Birštonui, tai tik reikia tokiai ypatai pasakyti, kad nežinau ką kalbi.

Toliau buvo per P. F. Žurį pasiulyta, kad reikia J. Brazauską nubausti, kad jis rašė Sandaroje, kad buvusio SLA. sekr. B. nionio teismas užbaigtas. Bet kada Brazauskas paaikšino, kad tas buvo rašyta. "Cleveland Press", tai čia pašokęs vienas mandragalvis gatvišku balsu pradėjo šaukti, kad girdi, reikėjo skaityti "Clev. News". Ten kitaip buvo rašyta. Mat ponams nepatinka, kam buvo parašyta, kad komisija daugiau gavo atlyginimo, negu SLA. naudos padarė.

7 d. liepos buvo Dr. V. Kudirkos Tautiškos draugystės susirinkimas. Po visų tarimų buvo pakeltas klausimas, kad jau reikia daryti kokius nors išėjimus, kad palaikius draugystę tvirtą ir ant toliaus. Čia ir vėl buvo daromi bereikalingi valdybai užmetimai. Bet kuomet pirm. J. Jarus užvažiavo vienam užmetikai, tai jis nei lupų negalėjo atverti, ir tuomet ir kiti jo kolegos neturėjo drąsos šokti į akį. Nors minėta draugija yra grynai tautiška, bet yra tokių draugiečių, kurie mėgsta lermuoti.

Liepos 9. d. buvo Sandaros 18 kp. draugiškas išvažiavimas. Diena buvo graži, tai ir išvažiavimo dalyviai likosi pilnai patenkintais.

Liepos 15 d. buvo Moterų Rateljio susirinkimas, arba taip sakant, draugiškas suėjimas. Štai mūsų moterėlės ir vėl padarė puikų nutarimą, tai yra, kad surengti ar tai "Card party" ar kitonišką vakarą del Pittsburghe Įrengimo Lietuvių Kambario. Teko sužinoti, kad į minėto vakarėlio rengimo komisiją įėjo ponia Miščikienė. Tai ir galima tikėtis, kad bus geros pasekmės, nes mūsų moterėlės turi gerą patyrimą tokiuose darbuose.

J. Brazauskas.

ATSISAUKIMAS Į CLEVELANDO LIET. DRAUGIJAS.

Gerbiamieji!

Atsisaukiame varde einančios pareigas laikinosios komisijos, kuri buvo išrinkta vietos, Clevelando Lietuvių Bendro susirinkimo, įvykusio ketvirtadienio vakare, 20 d. liepos, 1933 m., Lietuvių Sveatinėje.

Dėliai aiškumo, šio susirinkimo reikalas jau turėtų būti buvęs seniai įvyktas, kaip sena yra bedarbė ir skurdas del jos. Bet nesulaukiant, kad kas pradėtų šį darbą, ir dar labiau nesimatant greitos išeities iš tokios padėties, kokioje dabar esame, sumanymas kilo tiksliai dabar progresyvių draugijų centre, kad susaukti bendrą susirinkimą, kokis ir įvyko tikslui išrinkti komisiją, kuri atsišauktų į visas Clevelando lietuvių draugijas, organizacijas ir pavienius asmenis, be skirtumo religijos, partijos ir luomo, ir tokiu būdu galėtumėm sudaryti bendrą komitetą, kuris galėtų, prisiejus reikalui, veikti ir reikalauti visų Clevelando lietuvių vardu.

Padėtis yra kritiška, kadangi daugelis iš mūs jau netekome savo namučių, į kuriuos sudėjome viso savo gyvenimo sutaupyta turtą ir praradome sutaupyto savo pinigų, kuriuos turėjome bankuose. Kiti gi, daugelis laukiame to paties likimo — mes ir mūsų šeimynos kasdien brenam į didesnę skurdą ir bado šmėkla aplankė jau nevieną mūsų šeimyną. Pasiėks ir didžiumą iš mūsų, jeigu nesirūpinsime savo ir savųjų ateitimi, kokios laukia rytojais.

Todėl šis mūsų atsišaukimas ir yra tiesioginis į jus, kad beati

dėliojimo prisidėtumet prie bendro darbo kovai už buvį, išrenkant delegatus, kokius jus numatote tinkamiausiais iš jusų tarpo, pasiunčiant į bendrą visų Clevelando Lietuvių Konferenciją, kuri įvyks 30-tą d. rugsėjo (August), Clevelando Lietuvių svet., 7:30 val. vakare. Ten bus išrinkta pastovi valdyba ir komisijos, kokios bus reikalingos veikimui.

Pagal laikinosios komisijos nuožūrą, delegatų skaičius turėtų būti renkamas proporcingai, du iš kiekvienos draugijos, ir po vieną pridėdant prie tų dviejų nuo kiekvieno skaičiaus 25-kių narių draugijoje.

PASTABA: Kadangi visos tautos eina prie bendro ir to paties tikslo, tai šiame susirinkime kalbės mažų namų savininkų centro pirm. p. Greenfield. Bendro Fronto Clevelando Liet. Org. Laikinas Ko-tas, S. K. Mazan, pirm.

RACINE, WIS.

Užpėreitą sekmadienį SLA. 10-to apskrčio buvo ruoštas piknikas, Riverview Parke, bet iš priežasties didelio lietaus — neįvyko — bus ruošiamas rugsėjo 10 diena.

Sandaros 35 kuopa kvies visas vietas draugijas į bendrą darbą del surošimo pikniko; pelną skirsim statomam Vytauto Muziejui Kaune.

Racino lietuviai, kur nepamatyti, su kuom nesutiksiti, visų širdys pilnos galėscio — verkia mūsų brangių didvyrių, kapitono Dariaus ir leit. Girėno. Tai skaudus likimas ištiko mūsų karžygius!

M. Kasparaitis.

SO. BOSTON, MASS.

Liepos 30 d., Maynard, Mass. buvo SLA. 2-ro apskrčio piknikas. Publikos buvo virš 3000. Buvo didelis sporto programos, kuriame atsižymėję gavo sidabrinės taures. Taipgi piknike dalyvavo SLA. Sekretorius M. J. Vinikas su žmona.

Pirmadienio vakare, liepos 31 d. vietinė SLA. 43 kp. surengė vakarienę susipažinimui su pp. Vinikais Nors vakaras buvo šiltas, bet publikos dalyvavo apie 200, kurios tarpe buvo Vidunai ir Baumilai iš Lawrence, ir Pečiuliai, iš Walpole. Žymesnieji veikėjai pasakė prakalbėles ir sesutės Paltanavičiūtės ir E. Žilinskaitė išpildė gražų muziką programą.

Rugpiučio 13 d. Vose's Pavilion, Maynard, Mass. bus So. Bostono Lietuvių Piliiečių Draugijos piknikas. Bus gražuolės lietuviškos rinkimas ir sporto programos. Grajis Dirvelio orkestras. Patartina visiems šia me piknike dalyvauti.

K. J. Paulauskas.

GAUSI RYTIEČIŲ PARAMA CENTRUI

Šiomis dienomis gavome nuo p. K. J. Paulausko sekančio turinio laišką: Sandaros Adm. Chicago, Ill.

Prie šio laiško pridėdu nors mažą popiero šmotelį, už kurį galėsite gauti \$40.28. Tai bus Sandaros Pirmo apskrčio dovana centrai, kaip liks pelnas per So. Bostono, Norwoodo ir Montello Sandaros kuopas surengto pikniko Centro naudai.

Linkėdamas Sandaros Centro darbininkams gerų pasekmių, Pasilieku,

Su pagarba, K. J. Paulauskas, Apsk. Sekretorius.

Sandarai esant Bostone, rytų sandariečiams prisiejo nešti ta sunki našta. Bet rytiečiai ne-

atsisako paremti pinigiskai, kuomet Sandara randasi ir toli nuo M. Kalb, Ill. Buvo gražių gėlių, pilnai tikime, kad jis nebus pasikūtinis.

Gi šiom tarpu Sandaros centras taria širdingiausių ačių broliam — Bostono, Norwoodo ir Montello sandariečiams.

M. Bieksha.

ONOS KACINSKIENES LAIDOTUVŠS

Liepos 8 d., 10:30 val. vakare nelaimingai žuvo po traukiniu Carnie, Mich. dvi lietuvės, jų automobiliui staiga sustojus ant bėgių. Bėgdamos nuo nelaimės, viena iš jų, Ona Walavičiūtė-Kačinskienė, 38 metų amžiaus liko vietoj užmušta; jos draugė, p. Bushienė, sužeista.

Velionės Onos Kačinskienės kunas buvo parvežtas į Chicago kur įvyko laidotuvės iš Lekavičiaus koplyčios, liepos 13 d., į Lietuvių Tautiškas kapines. Paliko nuiludime vyrą Mečislavą, du brolius: Nikodimą ir Motiejų, brolienes, gimines ir draugus. Lietuvoj seną motinėlę, dvi seseris ir brolių. Atvyko Amerikon 1913 metais; buvo vedus 18 metų ir 4 dienas. Velionė gyveno ilgą laiką DeKalb, Ill., vėliau Chicagoj, pietų dalyje, kur jie užsiėmė Janitoravimo darbu.

Jam ant šios žemės vietos nėra; bėrybėje aukštos mėlynės, 1928 metais nusipirko nuosavą ūkį Carnie, Mich., kur iki mirties gyveno. Velionė buvo laisvų pažiūrų, linksmo budo, turėjo labai daug draugų. Į laidotuves suvažiavo iš Carnie, Mich, DeKalb, Ill. ir iš Chicago daug automobilių lydėjo ją į amžinastį.

—Draugė.

MANO POETAS

Ne tas yra poetas, kuris jausmais ir lyra, džiaugsmingai dalinasi su negalvojančia minia ir dovanaoja jai savo dainas... Ne, mano poetas — tolimas nuo pasaulio žaislų, jis yra draugas vienumos; jisai gyvenimu kitų gyvena.

Jis nesivaiko paskui vėjuotas garbes; gyvenimo vėtroms ir audroms jis nelenkia savo galvos. Jis vaikas tiesos ir žiaurios gamtos, kalbėdamas su dangiškais žaibais, apimdamas protu amžius ir pasaulį; jis tvirtas ir pats, savaimi didis.

Tai mano poetas... Bet čion gilioj tamsoj nesiranda jis. Jam ant šios žemės vietos nėra; bėrybėje aukštos mėlynės, žvaigždžių apšviestas amžinu spinduliu, jis šviesia žvaigždė žiba.

—Svirplys.

Garsinkitės "SANDAROJE"

EIKIT Į—

Mildos Valgyklą

(Ponia A. MISEVICIENE, Savininke)

kur sveikas maistas yra gardžiai pagamintas patyrusių virėjų lietuviškoms ir amerikoniškoms stailomis.

Kainos labai prieinamos o porcijos lig soties.

Nedėliomis: geriausia vištiena ir kitos visokios paukštienos

3206 South Halsted Street Chicago, Ill.

PROGRESS FURNITURE CO

3222-24-26 So. Halsted Street
Tel. Victory 4226

J. KALADINSKAS, J. ROMANAS—Vedėjai

Didelė, saugi, patogi ir teisingų kainų lietuvių krautuvė Chicagoje.

ČIA YRA užlaikoma rankandai, kaurai, radios, refrigeratoriai, pianai, plovyklės, šlavikai, pečiai, radio tubos, rekordai ir visos kitos namų reikmenys.

Paroduodame už pinigų ir ant lengvų išmokėjimų.

RIMBAS

MENESINIS SATYROS IR KRITIKOS ŽURNALAS

Jo leidėju ir Redaktorium yra buvęs ilgus metus Sandaros Centro Sekretorius ir "Sandaros" Redaktorius K. J. Paulauskas.

Ar matei "Rimbą"? Ar skaitėi kas jame yra parašyta? Jei ne, tai dėk konvertan 10c su savo antrašu ir pasiūsk jam, o jis tuoj pas tave pribus. Prenumerata metams tik \$1.00. Užsi-prenumeruok jį, gausi daug linksmų skaitymų.

"RIMBAS"

256 W. Third St. So. Boston, Mass.

Chicagoje

MUSŲ MOKYKLŲ

Chicago Mok. Taryba slap-
tame susirinkime, liepos 12 d.,
nutarė išbraukti didelę dalį iš
esamojo mokyklų programos, ne
pasiklausę mokyklų supernden-
to nei kitų Chicago mokslininkų,
kurie šį programą sutvarkė.
Mat jie tai daro neva ekonomijos
dėliui. Bet Chicago universi-
teto profesorius Judd parodė,
kad jeigu ši mokyklų sistema
pasilikus kaip iki šiol buvo, ne-
bus deficitu, bet bus šiais me-
tais perviršius aštuonių šimtų
tūkstančių dolerių.

Chicago žymūs mokslininkai
ir veikėjai mato, kad šis neprotin-
gas Tarybos pasielgimas su-
naikins Chicago mokyklų pro-
gresą — grįžsim 50 metų atgal.

Kas bus jeigu šis visai berei-
kalingas mokyklų programos per-
tvarkymas įvyks? O gi darbi-
ninkų žmonių vaikučiai neturės
progos lankyti aukštesnes mo-
kyklas.

Kad apginti mūsų mokyklas
nuo suardymo ir apsaugoti mu-
sų vaikučių ateitį, tai susidarė
tam tikras komitetas — "Citi-
zens Save Our Schools Commit-
tee".

Lietuviai, mes gerbiam mok-
slą, mes norime, kad mūsų vai-
kučiai turėtų progą lankyti auk-
štesnes mokyklas, tai prisidė-
me prie šio darbo. Stenkimės
per draugijas ir ypatiskai pavei-
kti ant mokyklų tarybos, kad
ji atstėtų šį visai nereikalingą
naują mok. programą. Rašykite
laiškus arba siųskite rezolucijas
majorui, gubernatoriui ir Mo-
kyklų Tarybai ir kitoms val-
džios įstaigoms. Jeigu kas norė-
tumet daugiau žinių, kreipkitės
į "Sandarą" arba pas mane.
L. Normantaitė.

ISVYKO ATOSTOGOMS

Šiomis dienomis išvyko atos-
togs į Rhinelander, Wis. Peo-
ples Furniture Co. dalininkas ir
63-čios gatvės krautuvės vedė-
jas p. G. Nakrošis su visa šei-
ma. Jis ten mano išbuti apie
savaitę laiko (šeima gal pabus
kiek ilgiau, nes pastaruoju laiku
ten randasi šeima ir kito Peo-
ples kraut. dalininko ir publika-
cijos vedėjo p. J. Kruko.

Pastaruoju laiku ten gyvena
nemažai lietuvių ir atostoginin-
kai ten gali praleisti smagiai
laiką. Apart to, ši vieta yra veik
gražiausia visoje Wis. valstijoje,
ir todėl ji kas diena darosi vis
populiariškesnė. —Rep. T.

DAR VIENAS NEKALTAS BERNELIS M. JUSAS GRİ- ZO IS "HONEYMOON"

Vis, mat, nemalonios žinios.
Apsivedė prezidentas, o dabar
jo klaidingą žingsnį pasekė dar
vienas pavydingiausias nekaltas
bernelis — Matas Jusas.

Perėjant pirmadienį jis grį-
žo praleidęs medaus mėnesį
Fountain, Mich., pas V. Marti-
naičius. Apie smulkmenas čia
nekalbėsime; jos visiems žino-
mos, o nekaltiems berneliams
nėra reikalo žinoti.

Naujas p. M. Juso dvasios va-
das yra žmona, t. y. buvusi p-lė
Katrina Pegėnas, 6509 S. Kedzie
Ave.

Te buna laimingas jų gyvenim-
as!

Paskutinis Bernelis.

SUGRĮZO IS ATOSTOGŲ

Kaip paprastai, vasaros metu,
veik kiekvienas žmogus, miesto
gyventojas, ypač biznierių ar
profesionalas, kuriam tenka dirbti
ilgas valandas, stengiasi vasar-
os laiką pasprukti kur nors į
laukus bei ūkius, kokiai savai-
tei kitai pailsėti ir pakvėpuoti
tyru oru.

Tą progą turėjo ir Progress
Furniture Co. vedėjas p. J. Ka-
ledinškas, kuris paatostogavęs,

jau sugrįžo prie savo kasdienio
darbo su nauja energija ir
pasiryžimu žengti pirmyn už-
briežtu keliu. Jis ne tik geriau
išrodo, bet geriau ir jaučiasi.
Sakoma, kuomet žmogus geriau
jautiesi, tai geriau ir biznis ei-
nasi. —Rep.

P-LĒ ELENA SADAUSKAITĖ DAINAVO PER RADIO

Peoples Furniture Co., leidė-
jai lietuviškų radio programų,
kas antradienio vakare, iš sto-
ties W. G. E. S., vis kas kart pa-
sizymi šių programų populiaris-
kumui, įvairumu bei jų turinio
turtinumu. Taip ir pereinant an-
tradienio vakare radio klausyto-
jai tikrai turėjo progos ko nau-
jo, gražaus ir dar negirdėto pa-
siklausyti. Šį sykį buvo labai
gražios ir klasiškos muzikos ir
dainų, kurias išpildė A. Čiapas
ir kiti. Taipgi buvo įdomių kal-
bų, kurias pasakė Dr. Kiauga
apie sveikatą ir kaptonas Jurgė-
la kalbėjo apie priezastis, kodėl
mūsų lakunai, Darius ir Girėnas
užsimušė.

Bet tai ne viskas, — šį sykį
radio klausytojams buvo daug
malonumo girdėti dainuojant
tikrą dainų žvaigždę, viešnią iš
Scranton, Pa., artistę panelę E-
leną Sadauskaitę, kuri tikrai ar-
tistiškai padamavo porą angliš-
kų ir keletą lietuviškų dainų.
Panelė Elena Sadauskaitė yra
artistė garsaus Roxee Teatro,
New York, ir kuri vieši Chicag-
oje pas savo sesutę. Tokiu bū-
du Peoples Furniture krautuvės,
norėdamos suteikti savo radio
klausytojams aukštesnės rūšies
meno, todėl ir buvo pakviesta ši
žymi dainininkė panelė Sadaus-
kaitė, kurios dainos chigagie-
čiams, radio klausytojams pasi-
liko ilgai atminty. Yra begalio
malonu, kad čionaitinė mūsų
lietuviška įstaiga — Peoples
Furniture Co. neskupauja lėšų
nei pastangų teikimui radio pro-
gramų ir tuomi suteikia progą
plačiai visuomenei išgirsti žy-
mius mūsų talentus. Rep.

LIET. MOT. DR. "APSVIETA" RUPINASI CHICAGOS MO- KYKLŲ LIKIMU.

Dėkuoju Lietuvių Moterų Dr.
"Apsvietai", kurios valdyba ir
narės davė man progą išdėstyti
mūsų mokyklų bėdas, kada da-
bartinė Taryba pasistatė varyti
taip vadinamą "ekonomijos"
programą, kuris ardo mūsų
mokyklų sistemą.

Tariu ačiū, kad draugystė pri-
ėmė rezoluciją, kuri prašo mo-
kyklų Tarybos atmesti šį nepro-
tingą programą. Rezolucija nu-
tarta siųsti pas majorą, guber-
natorių ir pas Mokyklų Tarybos
pirmininką.

Prašau, taipgi, kad kitos drau-
gijos prisidėtų prie šio darbo ir
apsaugotų mūsų mokyklas.
—L. Normantaitė.

DEKOJA JAUNAI BIRUTEI

Dėkoja už gražų šakių progra-
mą, kurį J. Birutė išpildė.

LIEPOS 16 D., TĄ PAČIĄ DIENĄ,

kuomet įvyko Lietuvių Diena
Chicago Pasaulinėje Parodoje,
Jaunosios Birutės nariai dalyva-
vo dar ir kitoj vietoj — Enchan-
ted Island, kur susirenka tuks-
tandčiai vaikučių ir suaugusiųjų.
Į tą vietą birutiečiai buvo spe-
cialiai užkviešti per L. Konsulą
p. A. Kalvaitį, ir jie ten gražiai
pasirodė su lietuviškom liaudies
dainelėmis ir šokiais.

Už jų tokią gražų pasirodymą,
kvietėja p. Jane P. Seeley pri-
siuntė sekančio turnio laišką:
"My Dear Mr. Kalvaitis:
"The splendid program which
the Lithuanian children gave in
the Children's Library on the
Enchanted Island was greatly
appreciated. Because of tempo-
rary illness, I was unable to be
present on that day, but the

people who saw it say it was a
lovely and inspiring exhibition.
Will you thank them for me,
and express our gratitude for
their splendid cooperation.

"You were very kind to lend
such able assistance, and we al-
so wish to thank you for your
courtesy and help.

Sincerely
Jane P. Seeley.

PONIA J. GULBINIENĖ SUGRĮZO IS ATOSTOGŲ

Žymi sandariečių darbuotoja,
p. J. Gulbinienė buvo išvykusi į
p. Kačerauskų vasarnamį San
Dunes atostogoms, kur ji išbu-
vo visą savaitę. Sugrįžusi pa-
pasakojo daug įdomybių. Besi-
kalbant su ja, nenori tikėti, kad
ji yra ta pati — daug jaunesnė,
gyvesnė ir pilna humoro.

Šią savaitę panelė "Aldonu-
kas" vyksta ten atostogauti.
Laimingai, tik per daug nesu-
slapk besimaudydama...

MIRĖ SANDARIEČIŲ DRAU- GAS V. BERNOTAS

Tapo palaidotas Tautiškos ka-
pinėse, skaitlingam būriui at-
sisveikinant.

Pereitau trečiadienį, rugpjū-
čio 2 dieną įvyko liudnas pala-
dojimas daugeliui Chicago lie-
tuvių žinomam V. Bernoto. Daly-
vavo didelis būrys žmonių ir
buvo sudėta galybė vainikų; vie-
nas nuo sandariečių, kuriems ve-
lionis simpatizavo ir rėmė, nors
pastaruoju Sandarai ir nepri-
klausė. Kapinėse pasakyta įs-
pudingų kalbų. Atsisveikinimo
žodį tarė tarp kitų p. M. Biekša
ir J. Kuzmickas; laidojimu ru-
pinosi grab. J. Lulevičius.

V. Bernotas buvo pavydin-
gas lietuvis. Savo šeimyną jis
auklėjo tautinėje dvasioje ir kiek
galėjo, rėmė kiekvieną svarbes-
nį darbą. Tebuna jam lengva
šios šalies žemėlė. —M.

PADEKOS ZODIS

Šiuomi reiškiamė gilų padė-
kos žodį visiems savo artimiems
draugams ir prieteliams, kurie
ištiesė savo pagalbos ranką ir
suramino mus liudnoje valando
je mirus mūsų šeimynos globė-
jui — vyrui ir tėvui, ir kurie ne
patingėjo jį nulydėti į amžinas-
tį.

Pranciška Bernotienė ir dukters.

TURIU TUOJ PARDUOTI
Stutz, 7 keleivių aukštos rū-
šies automobilis. Geram stovy-
je, bėga kaip naujas. Parduosiu
ant lengvų išmokėjimų. Labai
pigiai. Privatinis pardavėjas.
Garadžius 2445 E. 74th St. Tel.
Harrison 3006.

PADEKOS ZODIS

Šiuomi reiškiamė gilų padė-
kos žodį visiems savo artimiems
draugams ir prieteliams, kurie
ištiesė savo pagalbos ranką ir
suramino mus liudnoje valando
je mirus mūsų šeimynos globė-
jui — vyrui ir tėvui, ir kurie ne
patingėjo jį nulydėti į amžinas-
tį.

Pranciška Bernotienė ir dukters.

TURIU TUOJ PARDUOTI
Stutz, 7 keleivių aukštos rū-
šies automobilis. Geram stovy-
je, bėga kaip naujas. Parduosiu
ant lengvų išmokėjimų. Labai
pigiai. Privatinis pardavėjas.
Garadžius 2445 E. 74th St. Tel.
Harrison 3006.

Dieninis ir Naktinis Patarnavimas

PAVLAVIČIA UNDERTAKING CO.
INCORPORATED
Pilnas Laidotuvių Patarnavimas \$75 ir augš.
HENRY W. KECKER
Licensed Embalmer
3238 So. Halsted Street Chicago, Ill.
Tel. Victory 4088

LIETUVON

PER HAMBURGĄ
Mūsų nesupanti laivai suteikia progą pa-
togiškai keliauti by kuriuo metų sezonu.
I ABI PUSI, NEW YORK - \$173.50
KAUNAS, TREČIA KLASE
Savaitiniai išplaukimai. Patogus geležinkelias
susisiekimas iš Hamburgo. Informacijų
kreipkitės į vietinius agentus arba
HAMBURG-AMERICAN LINE
177 N. Michigan Ave., Chicago

LIETUVOJE

Krizis labai smarkiai prislėgė
visus. Mažžemiams ir beže-
miams visada buvo krizis, ta-
čiau aukščiau ir jie jautėsi ge-
riau. Turtingesnieji ukininkai
dabar pajuto krizį labai skau-
džiai. Kai kurie ryžtasi tik da-
lelę savo žemių dirbti, gi likusių
sias užleisti dirvonais ir mišku,
kadangi darbas neišsimoka, juk
reikia samdyti bernus ir mer-
gas, kuriems atlyginimo ukinin-
kas dabar jokių būdu neuždirba.

Tat kai kur jau ir yra šitaip, kad
ukininkas turįs keletą valakų
žemės, tedirba tik tiek, kiek
pats savo jėgomis išdirbti pajė-
gia, t. y. keletą dešimtinių. Gi
visą kitą savo žemės dalį palie-
kia dirvonuoti, girdi, vėliau ji
užaugsianti mišku. Mat mūsų
mūsų žmonės dar nepratę sėti
medžių patys, sakydami "tesė-
ja juos Dievas."

Krizį pajuto ir valdininkai,
ypač valdymo taryba ir kiti begin-
kliai tarnautojai. Jiems algas
tik muša, tik muša, tik plekia,
tik plekia. Aukštųjų kategori-
jų tarnautojams, palyginus su
žemesniųjų, algos žymiai mažiau
numušamos.

Svietimo Ministeris, per pra-
džios mokyklų inspektorius,
įsakė mokytojams užsakyti
"Tutos Mokyklą." Šį žurnalą
leidžia ir redaguoja švietimo
viršūnės.

Lietuvių tautininkų D-ro J.
Basanavičiaus vardo mokytojų
sąjungos centras per rajonus
bei skyrius įsakė visiems mo-
kytojams įsirašyti į šią sąjungą.
Neįsirašiusieji busi skaitomi
šios sąjungos priešais. Kadangi
šios sąjungos vadovybėje randsi
mūsų švietimo vadovai, tai su-
prantama mokytojai į šią sąjun-
gą dėsisi. Šituo žygiu bus pakir-
stos visos kitos mokytojų są-
jungos, kadangi jų nariai ver-
čiami dėtis į tautininkus. Šitas
žygis bus kilęs delto, kad (ši-
taip galima spėti) norima visu

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

Klausimas—
Mano žmona Amerikoj gimė.
Kuomet mes apsišvedėm, aš bu-
vau ateiviu. Taip darydama ji
pametė savo pilietystę. Kaip ji
gali vėl įgyti Amerikos pilietys-
tę ir kaip ilgai ims?
Atsakymas—
Ji gali paduoti naturalizacijos
peticiją teismui, nuykstant te-
nais su dviejais liudininkais, ir
užmokėdama \$10.00. Ji turi su
savim nusinėti darodymų apie

tautininkiškų organizacijų na-
rius priversti pirkti "Pažangos"
statomiams rumams akcijas.
Kadangi tautininkiškų organizaci-
jų narių yra labai maža, tai ir
sumanyta šitokiu keliu jų pasi-
gamtinti ir įbrukti jiems kiek-
vienam po porą ar daugiau ak-
cijų.—Margyris.

Hitlerininkai "reformuoja"
bažnyčią.

Berlynas. — Nacionalsocialis-
tai ir nacionalistai kol kas sė-
brauja viename darbe, butent
vokiečių "religinijame." Pats
Papenas katalikams isteigė mo-
narchistiniai nacionalistišką
"Kryžiaus ir Erelio federaciją"
ir nacionalsocialistai isteigė "die-
vobaimingų vokiečių krikščio-
nių sąjungą." Su tų "federacijų"
ir "